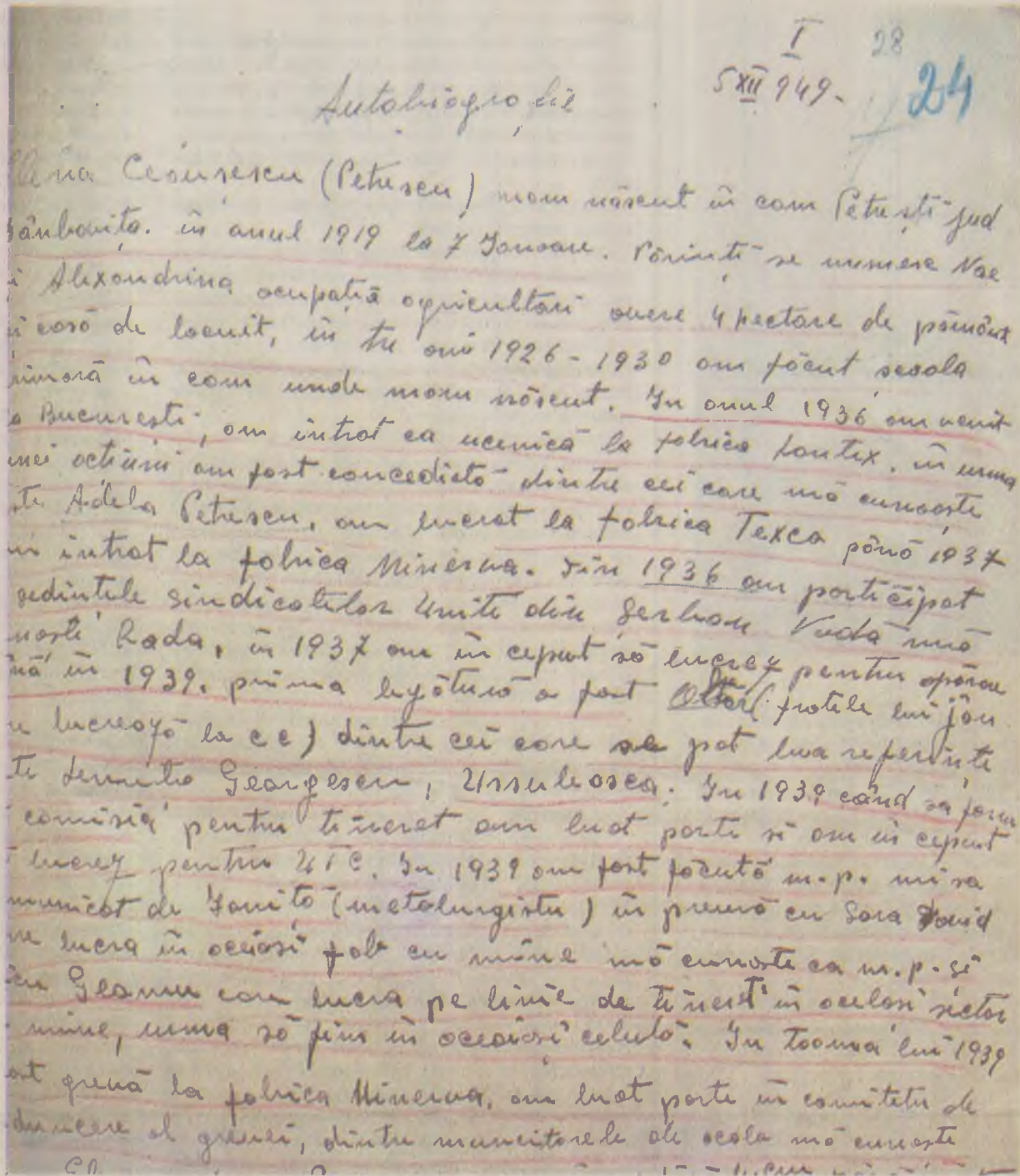

CABINETUL 2, ÎN DOSAR DE CADRE

În ultima parte a deceniului nouă, Elena Ceaușescu ajunsese al doilea om din stat. Cum va fi debutat oare în „activitatea revoluționară” cea care era atunci sufletul Cabinetului 2? Ce pregătire profesională avea, „savantul de renume mondial”, decorat de zeci de universități și institute de cercetare din țară și din toate colțurile lumii? Din dosarul de cadre aflăm acum informații despre unde a ucenicit Elena Ceaușescu în tinerete, cum a intrat în „mișcarea revoluționară”, care îi era „originea socială”. Chiar și unele boli de care a suferit la un moment dat. Dosarul de cadre cuprinde documente din perioada 1949-1960, an în care Elena Ceaușescu, pe atunci deja cercetător la Institutul de Cercetări Chimice București, a solicitat și obținut rectificarea stagiului de vechime în partid. Prezentăm în continuare câteva „piese” din dosar. Printre care o autobiografie compusă în 1949, referințe redactate de diverși colegi de partid, precum și chestionarul completat cu ocazia verificărilor membrilor PMR (1950). Menționăm că documentele sunt publicate cu ortografia originală.

„Autobiografie 5.XII.1949

Elena Ceaușescu (Petrescu) mam născută în com. Petrești, jud. Dâmbovița. În anul 1919 la 7 ianuarie. Părinții se numesc Nae și Alexandrina ocupația agricultori, avere 4 hectare de pământ și casă de locuit, în tre anii 1926-1930 am făcut școala primară în com. unde mam născută. În anul 1936 am venit la București, am intrat ca ucenică la fabrica Lantex. În urma unei acțiuni am fost concediată. Dintre cei care mă cunoaște este Adela Petrescu. Am lucrat la fabrica Texca până în 1937. Am intrat la fabrica Minerva. Din 1936 am participat la ședințele Sindicatelor Unite din Șerban Vodă. Mă cunoaște Rada. În 1937 am început să lucrez pentru apărare până în 1939. Prima legătură a fost Oltar (fratele lui Ion care lucrează la CC) dintre cei care se pot lua referințe este Lenuta Georgescu, Ursuleasca. În 1939, când sa format comisia pentru tineret, am luat parte și am început să lucrez pentru UTC. În 1939 am fost făcută m.p. mi sa comunicat de Ioniță (metalurgist) în preinută cu Sara David care luca în aceeași fab. cu mine. Mă cunoaște ca m.p. și Lici Geamă care luca pe linie de tineret în același sector cu mine, urma să fim în același celulă. În toamna lui 1939 a fost grevă la fabrica Minerva, am luat parte în comitetul de conducere al acelei m.ă cunoaște (ilizibil) Elena, Jana Popescu. Am rămas fără lucru până în toamna lui 1940. Am intrat la fabrica Jackard. Din 1939 până în 1941 am lucrat în comitetul local pe linie de UTC ca secretară a Sectorului III Albastru. Mă cunoaște Demeter, Nechifor Ctin, (ilizibil) Pop, Matei Socor. În 1941 am primit un avertisment din cauza că am fost în tro casă conspirativă și am fost (ilizibil) până la legătură de către Rec Ștefan care sa dovedit că a fost agent de Siguranță încă din 1940. Din septembrie am fost arestată singură. Am fost dată de Mitran care devenise procurator, nu am recunoscut nimic și nu am dat pe nimeni. Din lipsă de dovezi am fost eliberată. Din noiembrie 1941-1942 am avut legătură cu Zugravu care avea o altitudine provocatoare. Am cerut legătură superioară, ca să arăt altitudinea lui. A rupt cu mine, rămânând fără legătură pe linie de UTC. În 1943 prin iulie am luat legătură pe linie de apărare cu Revi Elena, Olga Vașș până la 23 August am pus colete pentru Târgu Jiu. După 23

august am lucrat la sectorul III Albastru, pe linie de UTC ca secretară de sector până la crearea TP. Mă cunoaște din muncă Neagu Andrei, (ilizibil) Ladislau, (ilizibil) mai lucrat la TP la pionieri. La urmă la cadre, cu Tincuta, Marto, la Educație politică cu Moiescu, (ilizibil), Lidia. În primăvara lui 1947 am lucrat la UFDR sect. I Galben cu munca culturală până în August 1947. Am plecat în concediu de boală. În acest timp am și născut, de două ori, iar de și am avut greutăți, totuși am fost și neglijentă că mam lăsat coplesită fără să fiu mai energică. Nu am depus eforturi nici să citesc, nici să merg să muncesc.

Completare la autobiografie 5.I.1950

„În 1941 am fost arestată am fost ridicată din fabrică. Lucram la Jackard erau doi agenți și un comisar, unul din agenți se chema Preda. Mau dus acasă pentru percheziție nu au găsit nimic. La prefectură am fost anchetată de un comisar Vasiliu. Am fost în treabă de Mitran dacă îl cunosc dacă am lucrat cu el. Am spus că nu. La urmă ma în treabă de Stere, Arlon, Iliescu dacă îi cunosc și ce legături am cu Stere. Am spus nu cunosc pe nimeni și nici un fel de legătură. Miau adus la confruntare pe nevasta lui Mitran care luca cu agenții. Aceptat să spună tot ce știa că a venit la mine acasă că mia făcut legătura cu Stere. Am spus nu cunosc pe femeia asta. Nu a fost nici odată la mine acasă. Nu cunosc pe nimeni nu știu nimic. Asta

am repetat tot timpul nu am dat nici o declarație scrisă. În perioada aceea nu aveam legături cu partidul. Referitor la plecarea mea acasă în 1944 sau 1943 (ilizibil) a stabilit cu mine în tăl-nire știu că merg acasă și urma să mă în torc la ziua stabilită și eu am întârziat peste timpul fixat.

Referințe despre Elena Ceaușescu

Subsemnatul Ioniță Ion născut în București în anul 1899 luna ianuarie ziua 18, membru de partid din anul 1949 cu carnet Nr. 600911. Am cunoscut pe tov. Lenuta Ceaușescu înainte de anul 1939 la diferite acțiuni demonstrative, dar mai bine o cunosc din sectorul albastru unde eu eram secretar și aveam legătură organizatorică fiind dat că tov. era secretara UTC din sector albastru și luca la fabrica Minerva. Și aveam legătură permanentă cu dânsa și că lua parte la ședințele sectorului de partid și eu la ședințele UTC pe sectorul albastru pentru a coordona munca UTC-ului în vederea acțiunilor ce se desfășurau în întreprinderile Minerva și Jackard. Eu nu imi reamintesc cine mi-a comunicat că tov. este membră de partid și tov. era considerată de tov. din comitet de sector că este membră de partid. De altfel tov. Lenuta nu putea participa la ședințele comitetului (ui) de partid a sectorului dacă nu era membră de partid. De altfel se achita de sarcini atât de cele trasate de partid și de UTC în munca de la întreprinderile din sector Albastru.

Referință
Cunosc pe tovarăsa Ceaușescu Lenuta din anul 1939-1940, când era în conducerea unui sector (nu-mi amintesc care, mi se pare albastru) al UTC din București. Așa cum amintesc, dânsa era o fată tânără, dar bună, numai în conspirație (a) avut multe abateri serioase, pt. care dânsa a suferit critica și ceva pedepse de partid (nu mai imi amintesc ce). Ea era logodită cu tov. Ceaușescu care atunci era în închisoare. Deși organizația i-a interzis ei să mai aibă cu tov. Ceaușescu legătură, pt. că periclită organizația, ea continua această legătură. Tov. Ceaușescu a ieșit din închisoare cu gardian și întâlnea pe dânsa în anumite locuri. O dată când s-a întâlnit cu tov. Ceaușescu, cu gardianul cu el Lenuta Ceaușescu s-a dus într-o casă ilegală al CC al UTC fără știrea ns. (noastră, n.n.) periclitând toții ilegal din CC UTC. Pt. acest lucru dânsa a fost scoasă din munca de conducere.

Privind astăzi atitudinea și lipsurile ei cred că a fost din cauza că era o fată tânără răsfățată de tov. Ceaușescu și vederea acțiunilor ce se desfășurau în întreprinderile Minerva și Jackard. Eu nu imi reamintesc cine mi-a comunicat că tov. este membră de partid și tov. era considerată de tov. din comitet de sector că este membră de partid. De altfel tov. Lenuta nu putea participa la ședințele comitetului (ui) de partid a sectorului dacă nu era membră de partid. De altfel se achita de sarcini atât de cele trasate de partid și de UTC în munca de la întreprinderile din sector Albastru.

Ioniță Ion,
data 21.X.1960

BIOGRAFIE OFICIALĂ

În arhivele Cămarilor CC al PCR, ceea ce-am numi azi CV-ul Elenei Ceaușescu e prezentat astfel în 1989: academician dr. ing. Elena Ceaușescu

Academician dr. ing. Elena Ceaușescu este membru la Biroul Permanent al Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, prim-viceprim-ministru al Guvernului și deputat în Marea Adunare Națională a Republicii Socialiste România, președinte al Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie și președinte al Consiliului Științific al Institutului Central de Chimie.

Pe tărâmul activității științifice, academician dr. ing. Elena Ceaușescu a efectuat cercetări fundamentale și a adus contribuții tehnologice de seamă în domeniul compușilor de sinteză macromoleculari, al chimiei polimerilor și cauciucului și al cineticii polimerizării. A elaborat valoroase studii privind polimerizarea stereoespecifică a izoprenului; stabilirea unor metode de purificare a monomerilor și solvenților utilizați la obținerea de compuși macromoleculari prin diferite sisteme de polimerizare stereoespecifică și în emulsie, prin policondensare, sinteza unor plastifianți care intră în componența amestecurilor de policlorură de vinil, precum și caracterizarea structurală a polimerilor prin metode

moderne de analiză. Cercetările științifice și tehnologice pe care le-a condus stau la baza realizării unor importante unități de producție ale industriei chimice românești. Este autorea unor însemnat număr de lucrări științifice publicate și brevete de invenții. De o largă recunoaștere se bucură volumul „Cercetări în domeniul sintezei și caracterizării compușilor macromoleculari”, editat și în limbile engleză, germană, greacă și italiană. Lucrarea „Polimerizarea stereoespecifică a izoprenului”, editată și în limbile greacă, rusă și italiană și în curs de editare în limba engleză, grupează rezultatele unor cercetări esențiale pentru elaborarea tehnologiei originale de producere a cauciucului polizoprenic, ce se aplică în prezent la fabricarea acestui produs în România. Cartea „Noi cercetări în domeniul compușilor macromoleculari”, recent apărută, dezvoltă studiile efectuate în domeniul sintezei și caracterizării compușilor macromoleculari, aducând, în continuare, contribuții în soluționarea unor probleme de interes științific și economic deosebit.

(Continuare în pag. a III-a)

JURNALE PERSONALE

8 IANUARIE 1989

Aseară la Jean, pentru ziua lui. Lume prea multă, două niște veri (și fini) ai lenei, iar când e cineva străin de grupul nostru, atmosfera e cumva stânjenită. Totuși, Marian, în mare formă. În trecere, E. care pare bosumflat. E posibil că vrea să ne arate că e bosumflat pentru Revelion, dar n-am nici o vină. Pleacă foarte repede, sub pretext că mai are de urât și altor Ioni. Azi de dimineață, trezită de telefonul Locomotivei, care voia să mă invite la masă (iar!). Mă scuz că promisesem de mult să merg la

rucele nevastei. Atunci, insistă, pe la ce oră ar putea să mă „deranjez” soțul ei cu fiul. Pe la 10? Nu, zic, iritat, abia pe la 11. Vin amândoi, cu aerele lor de extraterestri. Imi aduc un dosar cu nuvele. Le pun deoparte, promis să le citesc. Tatăl, scos puțin din aut-tism de medicația ce i se administrează, acceptă o cafea, trage și o țigară (ii ofer eu un Kent), ba chiar răspunde la întrebările pe care i le pun cu insistență. Îl întreb pe fiu ce impresie i-au făcut Bucureștii, spectacolul cu Iordache, Marin

Sorescu etc. Despre poet zice că e cam „rezervat” și taciturn, că nu e „orator”, n-are pasămite, vervă (el, Sorescu). Îi arăt că uneori oamenii lovcaci sunt răi scriitori, se consumă în oralitate, pe când marii scriitori au fost adesea niște tacituri și ursuzi. Pare un băiat informmat, citit, cam trăsmit însă și totuși fără farmecul adevăraților trăsniți. — După-amiază instalat, în fine, pick-up-ul și pot asculta muzică.

(Continuare în pag. a III-a)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

„Juma de pâine de persoană”

Andrei Pandele

Valentina Anghel e din Oltenita și avea 10 ani în ianuarie 1989. „Imi aduc aminte de momentele de venire și plecare de la școală. Erau cele mai infricoșătoare, că în restul programului stăeam numai în clasă. Când băieții ne băteau cu bulgări, pe mine mai puțin, că eram comandant de detașament. Oricum, ne puteam alerga în clasă în voie, învățătoarea nu prea își bătea capul cu noi. Nu mă pot lăuda că am avut o învățătoare adevărată, mă mult am avut noroc cu mama mea. Învățătoarea noastră înțelegea prin tema pentru acasă și de învățat acasă doar copierea pe caiet a lecției din carte. În realitate

n-aveam niciodată nimic de învățat. Iar mamei nu-i venea să creadă una ca asta, așa că mă puneam să învăț, indiferent de zicea tovarășa.

Tovarășa noastră era destul de în vârstă, de fapt se știa că noi suntem ultima ei generație. Probabil și de aici lipsa de preocupare. La orele de sport ieșeam în curte și ne alergam. La orele de muzică, eu și cu două colege — Mirela și Cornelia — veneam în fața clasei și le predam colegilor noștri ceea ce învățam noi la cerul de muzica de la Clubul Pionierilor.

(Continuare în pag. a III-a)

CALENDAR

8 ianuarie (duminică) 1989

Este ziua 8, au mai rămas 357

Soarele a răsărit la 7:51, a apus la 16:54
Luna a răsărit la 8:40, a apus la 17:32

Sărbătoare creștină
Sfântul Emilian Mărturisitorul;
Cuvioasa Domnica; Sfântul Cuvios Gheorghe Hozzevitul; Sfinții Mucenici Iulian și Vasilisa; Sfântul Mucenic Agaton

Elena Răceanu,
Buc., 19 oct. 1950

(Continuare în pag. a III-a)

S-a întâmplat la 8 ianuarie 1989

- Directorul general al UNESCO, Federico Mayor, s-a pronunțat pentru instituirea unei noi ordini internaționale în domeniul informațiilor. Într-un interviu acordat agenției PANA, el a făcut apel la aplicarea programului internațional pentru dezvoltarea comunicațiilor. Pe de altă parte, directorul general al UNESCO a anunțat că în cursul acestui an se va organiza la Arusha, în Tanzania, o reuniune internațională antiapartheid
- Președintele Indoneziei, Suharto, a prezentat în Parlament proiectele planului bugetului de stat pe exercițiul financiar 1989/1990, care urmează să înceapă la 1 aprilie, și noul plan pe cinci ani de dezvoltare națională (1989-1994)
- La Managua au început convorbirile dintre președintele Republicii Nicaragua, Daniel Ortega, și Milos Jakes, secretar general al CC al PCR din Cehoslovacia. Părțile s-au informat despre eforturile depuse de popoarele din cele două țări pentru dezvoltarea economică și socială, au procedat la un schimb de păreri asupra unor probleme internaționale actuale, o atenție deosebită fiind acordată situației din America Centrală. S-au subliniat necesitățile intensificării demersurilor soluționării pe cale politică a situației conflictuale din regiune.

Ramona VINTILĂ

MENTORII ȘI CÂRJELE „SAVANTEI”

Nici unul din cercul puterii ori din apropierea lui nu știe cum încolțise în capul Lenutei ideea carierei de cercetătoare.

Nebăgată prea tare în seamă de fostele ilegaliste, își luase și ea un serviciu. Nu muncitoare, ci laborantă (1944-1957). În anii marcați simplu „laborantă” în fișa de cadre și statele de plată, absolvise și Facultatea de Chimie Industrială a Institutului Politehnic din București. O licențiată excepțională: fără alte studii decât clasele primare, fără colegi de a ori comisii de examinare! Reiese din amintirile unor cunoscuți ai soților Ceaușescu că de studii se-apeuseseră amândoi deodată. „Studentii” nu mergeau la cursuri, ci își primeau profesorii acasă. Să le țină prelegeri ori să le dea note, martorii aceia n-au fost în stare să povestească. Ei văzuseră caiete și cărți de școlari ordonați, învelite-n hârtie albastră. Și-i serviseră pe profesori cu suc și cafele.

„Incheierea” studiilor a coincis cu promovarea absolventei potrivit diplomei. Laboranta a fost încadrată pe loc cercetător

(1957) la Institutul de Cercetări Chimice din București (ICECHIM). Cu ce se îndeletnicea zilnic acolo n-au rămas urme. Trebuie să fi avut însă tratament deosebit. Căci soțul cercetătoarei era secretar al CC al PMR, puternic responsabil cu agricultura, cadrele, UTM-ul și armata! După patru ani de salarizare în cercetare, numele Elenei Ceaușescu apare prima dată într-o lucrare. În 1961, Revista de chimie publică articolul „Polimerizarea stereoespecifică a izoprenului cu trietilaluminii și tetraclorură de titan” — semnat „O. Solomon, E. Ceaușescu, S. Bittman, B. Hlevca, I. Florescu, E. Mihăilescu și I. Ciută”. Un articol de trei pagini, a cărui cuprinsătoare biografie (sovietică) indică o traducere sinteză făcută de niște cunoscuți ai limbii ruse. Mai târziu, articolul va fi înregistrat în palmaresul Elenei Ceaușescu ca primă publicație: ea e „coordonator” fără alți nominalizați.

(Continuare în pag. a III-a)

JURNALUL ZILEI

Duminică, 8 ianuarie, 1989
Chiar dacă era duminică, orășenii nu leneveau în pat. După program, apa caldă curgea dimineața până la ora 9:30. Unii au mers, obișnuit, la lucru. Plăcere duminicală au fost întâlnirile cu rude și prieteni. Ori teatrul și cinematograful.

Pândă la baia

Duminică, primul care s-a trezit în apartamentul de bloc, a intors robinetul la chiuvetă. A venit sau n-a venit apa caldă? Nimeni nu știe precis programul de încălzire și apă caldă. Deși oficial se vorbește continuu de respectarea programului de raționalizare a energiei electrice, a agentului termic și apei menajere, lumina se stinge când și e lumea mai dragă, iar caloriferele rămân uneori reci toată ziua. Putini aflată că la 2 decembrie 1988, a apărut „Legea nr. 20” pentru aplicarea prevederilor Decretului Consiliului de Stat nr. 272/1987 privind unele măsuri pentru raționalizarea consumului de gaze naturale și energie electrică de la 11 noiembrie 1987. Retroactiv, ultima „lege” stabilizește programul de distribuire a energiei termice și apei calde menajere în perioada 15 oct. 1988-31 martie 1989.

(Continuare în pag. a III-a)

ALBUM ANIVERSAR

Fiecare început de an era marcat de Electrecord cu (cel puțin) trei apariții discografice dedicate Elenei Ceaușescu, marelui poet Mihai Eminescu și „mult iubitului conducător”. Nici în ianuarie 1989 nu s-a întâmplat altfel, așa că primul album al anului era gata „presat” pe 7 și din 8 ianuarie, se găsea la magazinul Muzica și în toate librăriile din București și din țară. Intitulat „Omagiu eroinei luptătoare”, a fost înregistrat în studiourile Radiodifuziunii Române și transpus pe suport vinil de Electrecord - singura casă de discuri din România, albumul fiind „imprăștiat” în toată țara de MCI (Ministerul Comerțului Interior) - unicul distribuitor. Ca de obicei, în asemenea situații, albumul era „comandat” cu o lună și jumătate sau două înainte, Comisia ministerului Culturii, „întărită” cu delegați din Secția Culturală a Comitetului Central, ocupându-se cu alegerea compozitorilor, textierilor și solistilor care apar pe album. Haideti să vedem titlurile pieselor, cuplurile de compozitori-textieri și solistii care apar pe „Omagiu eroinei luptătoare”: 1. Omagiu eroinei luptătoare, muzica: Camelia Dăscălescu, text: Mircea Florin Sandru; 2. Un cânt de-aleasă prețuire, Ion Cristinoiu - Viorel Cozma; 3. Plai de iubire, Paul Urmezescu - Viorel Cozma; 4. Eroii între eroi și oameni între oameni, George Grigoriu - Romeo Iorgulescu. Pe fața B a discului sunt alte patru piese, după cum urmează: 5. Cu acest popor, pentru popor, muzica: Cornel Trăilescu, text: Constantin Cîrjan și Ionel Cliniciu; 6. Partid și țară, crez cuceritor, Dan Bălan - Viorel Cozma; 7. Cu poporul, pentru popor, Vasile V. Vasilache - Nicolae Dragoș; 8. Poem pentru țara mamă, Paul Urmezescu - Dan Verona. După cum se poate observa, cu trei texte de înaltă ținută patriotică, Viorel Cozma este cel mai prolific textier al albumului, în timp ce Paul Urmezescu este singurul compozitor prezent cu două „omagi” pe acest disc. Dar să vedem și care au fost ansamblurile desemnate să asigure suportul muzical al acestui album: Orchestra simfonică și corul Radio-Televiziunii, dirijori Cristian Brâncuși și Ludovic Bacu, Corul Operei Române din București, dirijori Carol Litvin și Sergiu Eremia, Corul și orchestra Ansamblului artistic „Doina” al Armatei, dirijor Sergiu Eremia, Corul de copii al

OMAGIU EROINEI LUPTĂTOARE

Radio-Televiziunii, dirijor Eugenia Văcărescu-Necula. Mulți dintre solistii și solistele de operă care au participat la acest ultim omagiu adus Elenei Ceaușescu au devenit cu trecerea timpului nume de referință în lirica românească și internațională. Dar iată lista tuturor participanților și piesele în care au cântat: Dorin Teodorescu (1), Dan Zancu și copilul Gabriel Andronache (2), Maria Slătinaru (3), Elvira Cârje, Laura Niculescu, Gabriel

Năstase, Nicolae Andrieș, Lucian Marinescu, Alexandru Moisiuc (4), Felicia Filip (5), Eugenia Moldoveanu, Virgil Frincu - flaut și Ion Ivan Roncea - harpă (8). Când era vorba despre un album de acest fel, una dintre cele mai dificile „misiuni” era alegerea fotografiilor de pe coperta albumului. Și „Omagiu eroinei luptătoare”, potrivit uzanțelor, o prezintă pe tovarășa, într-o fotografie făcută cu circa zece ani în urmă.

„circuitul”: Secția de cultură era subordonată Direcției de cultură a Comitetului Central, de care se ocupa, în mod direct, „Cabinetul numărul 2”, adică Elena Ceaușescu. Astfel, după lungi dezbateri și cu frica în sân a fost aleasă fotografia de pe coperta albumului. Și „Omagiu eroinei luptătoare”, potrivit uzanțelor, o prezintă pe tovarășa, într-o fotografie făcută cu circa zece ani în urmă.

Alex REVENCO

JURNALE PERSONALE

8 IANUARIE 1989

(Urmare din pag. 1)

Incepând Jurnalul lui Kafka. Ce va fi vrut să zică într-o asemenea notație laconică (și oarecum criptică)? Descrieri parient pestilențe. De văzut și versiunea germană. Câteva „identificări”: Mon etat n'est pas la malheur, mais ce n'est non plus le bonheur, ce n'est ni l'indifference, ni de la faiblesse, ni de la fatigue, ni del'interet pour autre chose, mais alors qui est-ce donc? Le fait de ne pas le savoir est sans doute lié à mon incapacité d'écrire. Et cette dernière, je crois la comprendre sans en connaître la cause”. Sau: „Tu ne gagnes rien à quitter ton cercle et par surcroît, que perdras-tu à rester dedans?”. Și această însemnare

extraordinară despre Jurnalul în sine, apropos de Jurnalul lui Goethe: Parcours le Journal de Goethe: „L'éloignement fixe déjà cette vie dans sérénité, ce Journal y met la feu. La clarté de tous les événements le rend mystérieux, tout comme la grille d'un parc qui, procureur le calme à l'oeil en train de contempler de vastes étendues de gazon, nous inspire cependant le respect lié à une infirmité de condition”.

Mircea Zăciu, Jurnal. IV, Albatros, 1998, p. 366-367

ra repetând cuvintele lui adresate poporului după înfrângere: „Cetățeni, acum trebuie să acceptăm ce nu e de acceptat și să îndurăm ce e de îndurată”.

Am visat că eram iubită de cineva, simțeam tot corpul plin de acea supraviață și ardeam fără să consum energie, plină de euforie fără nume, gata să trăiesc, dar, în același timp, fiind la dispoziția morții. Ublam cu mâinile în acizi, pregăteam plăcile pentru gravură și nu aveam mânușile mele galbene de cauciuc. Din cauza acidului mi s-a spart deodată verigheta dăruită de René și eram adânc îndurerată. M-am intrat adânc încăperea decât atelierul meu din Lucerna și mă mângâiam că de aici înainte brătara mea de argint mă va

consola de distrugerea verighetii - o priveam pe braț cu uimire; argintul se transforma în aur. M-am trezit apoi brus; uitasem brătara pe braț și soarele iernii, soare sec și rece, poleia toată camera cu aural ei.

Gabriela Melinescu, Jurnal suedez II (1984-1989), Polirom, 2002, p. 224-225

Sabato din nou, iar și iar. Doina Jela, Teledjurnal de noapte, Editura Vremea, București, 2005, p. 377

Azi, la radio. Concetrul nr. 1 pentru vioară și orchestră de Max Bruch, cu Ion Voicu. Revelație! De pândit discul. Radu Ciobanu, Târnuț târziu. Jurnal 1985-1990, Emia, 2004, p. 166

JURNALUL OMULUI SIMPLU

„Juma' de pâine de persoană”

(Urmare din pag. 1)

Tovarășă noastră iubea însă atențiile. De Crăciun și de An Nou trebuia să te duci cu cadoul. Și aveam destui colegi ai căror părinți își permiteau. Aveam un coleg al cărui tată lucra pe țir și făcea drumuri în Germania. Mama altuia avea o florarie, iar mama unui alt coleg lucra la pâine. Și nu era puțin lucru, pe vremea când toate erau pe cartelă, iar fiecare membru de familie avea dreptul doar la jumătate de pâine. Și uite-așa ajungeam să mă fim aproape jumătate de clasă premianți cu coroniță.

Că am menționat de cartelă, da, așa era. Și cel mai mult uram că noi - care eram trei în familie - trebuia să luăm o pâine și jumătate și, de câte ori mă duceam eu, tanti de la magazinul de pâine găsea numai jumătăți deja tăiate, arse sau uscate. Și mai și stăteam la coadă, mai ales dacă se întâmpla să se termine pâinea exact atunci și următorul transport era pe drum. Parcă și văd mașina parcând la intrarea din spate de la Gospodina. Așa se numea magazinul alimentară principal din centrul orașului. Blocul nostru era undeva destul de aproape, iar de la geamul de la dormitor aveam vedere fix spre zona respectivă. Și dacă se mai și zărea un început de coadă, era evident că trebuie să ne grăbim dacă vrem să apucăm mai mult de două portocale. Cred că întotdeauna portocalele mi se vor părea mult mai gustoase iarna și de câte ori voi cumpăra banane imi voi aminti de vremurile în care le puneam la copt pe șifonier. Pe atunci nu aveam portocale decât iarna, de Sărbători. Tata mi le descojia frumos, cu grijă, astfel încât din coajă să rămână o floare cu sase petale, pe care o păstram multă vreme ca să miroasă frumos în casă. Oricum, se dădea cu rația, dacă nu mă

inșel un kilogram de persoană. Și să vezi scandal când erau la rând mai mulți membri ai aceleiași familii, că, deh, într-un oraș mic, toată lumea cunoaște pe toată lumea.

Dar eram obișnuiți cu cozile. La noi în oraș nu erau gaze, aveam butelii. Cea mai importantă coadă. Centrul de butelii era undeva mai spre marginea orașului, lângă autogară, și erau anumite zile în care venea mașina cu butelii.

Mai ales iarna, rândul la butelii se forma cu o seară înainte. Se ducea lumea și lăsa un scaunel, o sacoașă, un semn că a doua zi dimineața, cu noaptea în cap, va veni la rând să cumpere butelia fără de care nu avea nici căldură, nici apă caldă, nici cozonaci, nimic în iarna aceea.

Noi aveam și o sobă în dormitor. Una din tablă, pe lemne. De la ea era să ia foc și cutia de lemn a televizorului. Dar, deși ușor afumată, televizorul nostru alb-negru «a văzut» și Revoluția. Ce frig era în casă pe-atunci! Imi amintesc și acum că veneam de la școală și mă băgam direct în pat. Și imi scriam temele învelită bine, ținând caietul pe genunchi și uneori având chiar mânuși în mâini.

Eram copil. Și la mine venea Moșul - mă rog, Moș Gerilă. Mama făcea prăjituri. Aveam o colegă de clasă și vecină de scară totodată a cărei mamă lucra la un laborator de prăjituri și măncam pe săturate lapte praf. Eram un copil și mă bucuram de copilărie, așa cum era ea. Cu coadă la pufarine, cu stat la rând la brânză și pul, până vine mama de la muncă să imi ia locul, cu joacă în fața blocului, cu bătaie de bulgări, cu mers la bălci, cu dat cu sania, cu colinde și sărbători. La acest ultim capitol nu pot să spun că am excelat. Ba, dimpotrivă. Oricât au încercat părinții mei să mă trimită

la colindat, n-am vrut și pace. Poate mi se părea un altfel de cerșit, poate era rușine, poate nu aveam nevoie de covrigii altora, cert e că nu m-am dus să colind. Nici cu Steaua, nici cu Plususorul, nici cu Sorcova.

O singură dată, în noaptea de Revelion din acel an, pentru că am făcut Revelionul cu nașii noștri, părinții ne-au trimis pe mine și pe fata nașilor - de aceeași seamă - să mergem la sorcovit. Am acceptat să intru doar în casele prietenilor de familie, în rest am stat în fața blocului și am așteptat sperând că în sfârșit ne putem întoarce acasă.

Mama se pregătea mereu din timp. Și face cele mai bune prăjituri din lume. Și chiar dacă eram noi cei care mergeam în vizită, nu plecam niciodată de-acasă cu mâna goală. Și petrecerile se întindeau până după miezul nopții. Mai ales că atunci și începeau destul de târziu. Părinții mei lucrau în schimburi și lăcrau și sâmbăta. Imi amintesc că și dacă erau schimburi doi și ajungeau acasă la 10 seara ne pregăteam în câteva minute și ne grăbeam să apucăm să spunem «La mulți ani!» în ziua potrivită. Imi amintesc cu drag de acele momente, oricât de ciudat ar suna acest lucru. Pentru că imi amintesc de multă muzică și dans, și voce bună. Parcă și văd. Mai toată lumea avea o masă mare pe care o întindea în mijlocul sufrageriei, undeva pe mobilă era un pick-up, o grămadă de discuri cu muzică - mai ales populară, și de fiecare dată se încingea hora în jurul mesei. Bătăi la sărbătoare, chiuituri la hora și urlete la cântece de jale. Nu imi amintesc să fi spus vreodată cineva: «Mai incec, că ne aud vecinii!» sau să fi venit vreun vecin să ne spună să nu mai facem atâtă gălăgie. Toată lumea petrecea la fel. (a consemnat Carmen PREOTEȘOIU)

ARTICOLUL ZILEI

Oameni la datoria de oameni

De când se știe, omul nostru cel mai bun n-a fost niciodată indiferent la ceea ce-l înconjoară. Când a putut să facă un bine, n-a ezitat nici o clipă să-l facă. Când tovarășii de-ai săi și bunuri materiale au fost în pericol de tot felul - atunci chiar cu deosebire - a sărit totdeauna și a salvat ceea ce era de salvat, a apărut ceea ce era de apărut. Și nu numai vieții de oameni, ci și avutul acestora. De ce așa?

Pentru că grija, răspunderea pentru roadele muncii izvorăsc din conștiința că ele aparțin în egală măsură tuturor și fiecăruia în parte. Iar aceasta - ridicată la rang de mentalitate - se evidențiază și în faptele obișnuite, și în situațiile-limită, de excepție. Adică atunci când cutezanța, curajul și forța nu trebuie doar rostite, ci dovedite. Ca în exemplele ce urmează.

Ovarie apărută la conducta magistrală de aducțiune a apei din barajul de la Gura Răului a lăsat, dintr-o dată, peste 210.000 de locuitori ai municipiului Sibiu și ai câtorva localități limitrofe-fără apă. Implicațiile avariei sporeau și mai mult prin pagubele imense generate de oprirea procesului tehnologic în mai multe unități industriale.

Situația ivită, prin gravitatea ei, pretindea o intervenție rapidă, promptă, eficientă.

Ca o primă urgență se impunea închiderea conductei, alături de cantități tot mai mari de apă din lac se duceau pe... apa sămbetei. Dar închiderea, ea însăși, putea genera prin așa-numitele „lovituri de berbe” noi defecțiuni. La locul avariei au sosit o echipă specializată a Oficiului de gospodărie a apelor, o echipă de instalatori ai Întreprinderii de gospodărie comunală și o formație de sudori de la „Independența”.

O primă constatare la fața locului: avaria s-a produs în partea inferioară a conductei, iar jetul de apă săpase deja un șanț adânc de câțiva metri, ceea ce îngreuna și mai mult mistuinea echipelor de intervenție. Timpul se măsură în aur. S-au produs variante. Întrucât reparația nu reprezenta un coeficient maxim de siguranță, s-a decis înlocuirea segmentului spart cu un tub de metal alcătuit din trei tronșoane. A început lupta contra cronometru cu frigul, cu intinericul, cu apa, cu oboseala, cu neodihna. După 17 ore de încordare dramatică, de dăruire, de curaj, avaria a fost înlăturată. Apa a pornit din nou în conducță.

Ce au însemnat cele 17 ore? Un timp redus la jumătate față de cel presupus de o astfel de lucrare. Timp înjumătățit prin dublarea coeficientului de dăruire al oamenilor din cele trei echipe de intervenție.

Alt exemplu: S-a năpustit năprasnic, pe neașteptate, asupra municipiului Satu Mare. Furtuna n-a durat mai mult de 15 minute. Dar intensitatea ei a fost atât de puternică, încât în acel scurt răstimp tabla de pe acoperișul a două din clădirile ce adăpostesc halele de producție, mai vechi, ale întreprinderii „Mondiala”, din Satu Mare, pur și simplu a fost smulsă în proporție de peste 60%, fiind împrăștiată prin curtea unității și chiar mai departe, pe stradă, unde încă circulau mașini. Așa s-a întâmplat când încă mai era o jumătate de oră până la ieșirea din schimbul II. Dar cum să plece oamenii liniștiți acasă, la culcare, când ploaia care însoțea furtuna „mitralia” cu putere prin acoperișul dezgolit și putea pătrunde în orice moment prin tavanul devenit acum atât de vulnerabil! La fel de periclită erau și materia primă, și semifabricatele aflate pe fluxul de producție, și elegantele produse finite așezate pe umerașe în halele de la nivelul ultimului etaj, gata de expediție partenerilor externi. Valori de ordinul a zeci și zeci de mii de lei.

„Comandamentul” pentru intervenția de salvare urgentă a bunurilor s-a constituit ad-hoc cu o rapiditate și un calm deosebit. Coordonator: comunistul Vasile Cozlean, membru al biroului comitetului de partid, șeful Secției I.R. Prin el acționau la lucrurile stabilite echipele de muncitori (constituite din cei care nu erau legați de

întoarcerea acasă cu „ultimele” autobuze) în frunte cu șefii de ateliere, maistrii Kiss Adalbert, Cornelia Chechices, șefele de echipă Maria Terpac, Margareta Kovari, Paulina Silaghi, Iuliana Sfat, Iosif Gladici, Carol Nemeth ș.a., alături de care s-a aflat cu tot sufletul noua ingineră-șefă a unității, Nagy Eva. Rând pe rând, materialele textile, semifabricatele, confecțiile, alte bunuri care urmau să se convertească în atât de binecunoscutele și larg apreciatele produse ale întreprinderii au fost depozitate provizoriu în spații sigure, ferite de ploaie, în timp ce una din grupe acționa pe stradă pentru a recupera foile de tablă aruncate de furtună, redând, totodată, circulației siguranța deplină. Bătălia pentru salvarea bunurilor materiale a durat câteva ore. Abia târziu, în noaptea, cei peste 200 de muncitori aflați la datorie în „schimbul” de după furtună au plecat spre casele lor. Cu mulțumirea în suflete că își făcuseră simplu și cinstit, muncitorește, datoria de adevărați proprietari, producători, dar și apărători ai bunurilor materiale ce le-au fost încredințate de societate. Un singur om, Vasile Cozlean, a rămas totuși la fața locului până dimineața la ora 7:00, la sosirea muncitorilor din schimbul de zi. Nu pentru a le arăta ce se petrecuse aici peste noapte - oricum vestea despre cele întâmplate se răspândise cu repeziune - ci pentru a sprijini reluarea cât mai rapidă a procesului de producție în condiții cât mai normale cu putință, indicând intrările libere, neblocate de unde se putea pătrunde în acele momente în ateliere. Producția a continuat într-adevăr în condiții normale. Ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

Alt exemplu: Soarele scăpătase și gerul se înăspri. Mercurul termometrelor scăzuse la 14 grade Celsius sub zero. Se înmugrise de-a binelea când la Consiliul popular Moțatei, jud. Dolj, se auzi în telefon o voce în care răsunau accente dramatice: „Vă rugăm ajutați-ne! Aproape 300 de oi dădură în canalul de irigații, nu mai pot ieși și se înecă sărmanele în apa sloiță”. Ce se întâmplase? Doi ciobani, de prin părțile Petrosaniului, se aflau cu turma în trecere prin acele locuri când, una din mioare, speriată, s-a repezit în canalul magistral de irigații al sistemului Băilești-Calafat, adânc de aproape 8 metri (ce-i drept, atunci cu apă puțină, dar mai mult înghețată). Celelalte 285 de oi au urmat-o aiudoma zicerii: dacă o oaie cade-n baltă...

Primind apelul telefonic, Mircea Belega, vicepreședintele consiliului popular, n-a mai stat o clipă pe gânduri. Imediat a luat legătura cu compania de pompieri Calafat, unde a răspuns subofițerul Sebastian Pandia. Împreună cu oamenii lor și-au dat întâlnire la punctul „stăvilor” de pe canalul magistral. Adică acolo unde căzuse turma. Soșii la fața locului, ostașii-pompieri: sergent Costel Vărlan, Constantin Niculete, Gheorghe Cârștea, Florin Tămădăre și soldat Gheorghita Spoială, cărora li s-au adăugat alți 9 tineri în uniformă militară, precum și sergent-major Eugen Ignat, ajutorul șefului postului de miliție al comunei Moțatei, au început, cu curaj și bărbăție demne de toată lauda acțiunea de salvare a turmei. Era ora 19:00. Gerul pătrundea până la os. La lumina farurilor și a unei lămpi cu acumulatori, oamenii au început să scoată una câte una oile de pe gheață. Ora 23:00. Se stărni un viscol cu ninsoare puternică. Abia jumătate din turmă fusese salvată. „Simțeam că toți am ajuns la limita puterilor, că începem să ne congelăm, dar trebuia să ne facem datoria până la capăt”, ne spunea Mircea Belega. Și într-adevăr - acolo, în întinderea pustie a câmpiei, în puterea nopții, la lumina farurilor, geruși și viscolici - oamenii au continuat lupta. Tenace. Fără șovăire. Se făcuse ora nouă după cumpăna nopții, când ultima mioară a fost scoasă la liman. Abia acum oamenii își dădură seama de zăpada viscolită, de viuetul sinistru al furtunii și de gerul necruțător ce începuseră să le slească puterile. Nicidecum voiața.

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU

COCC - Cal. Griviței 10, Sector 1, încadrează controlori poartă (domiciliul stabil în municipiul București).

Întreprinderea de Nasturi și Mase Plastice din Str. Compozitorilor nr. 45, Sect. 6, București, încadrează urgent: șef birou aprovizionare, absolut al învățământului superior economic, cu minimum șase ani vechime în funcții economice, instalatori cat. 3-5. Doritorii se pot prezenta la biroul întreprinderii, birou personal, de unde pot primi relații în legătură cu anunțul.

VĂNZĂRI

Schiuri Atomic Al7, Excelent, 1,65 m, fără legături. Ramă foto electronică.

Pian electric și amplificator, cască Walkman, feon, aparat ras electric, discuri, plăci patefon.

Sufragerie lemn curbat masiv, casă bani tip mobilă vieneză, birou, vitrină, fotolii, sobă Termolux, butoaie metalice, elemente calorifer, perdele, vase, rindele electrică, luster, îmbrăcăminte.

Vând casetofon, căști, televizor Sport, scurtă damă piele, blue-jeans. Cumpără căciula vulpe argintie.

CUMPĂRĂRI

Cumpăr Dacia 1300 tamponată, avariata.

Apartment 3, 4 camere pe hol locuibil, eventual prin schimb apartment 3 camere mici, chirie (Băneasa). Vând orgă staționară Elgam.

Obiect Gallé, cap păpușa porțelan veche, diverse obiecte.

Ramona VINTILĂ

vremea

În țară, vremea a fost: în general închisă, iar cerul variabil mai ales în nord-estul și estul țării. Local s-au înregistrat precipitații sub formă de ninsoare în regiunile estice și izolat în rest. Vântul a suflat slab până la moderat. Temperatura minimă a fost de -12 grade, iar maxima +6

tv 8 ianuarie 1989

11:30 Lumea copiilor
 ● Din inimi de copii, dragoste și recunoștință. Program literar-muzical
 ● Aspirațiile de azi, profesiile de mâine. Reportaj
 ● Șoimii patriei. Să învățăm un cântec. „Țară dragă, țara mea”. Muzica de Dan Bălan
 ● Prietenii adevărații științific. Rubrică pe teme de educație materialist-științifică
 ● Desene animate. Redactor Aurelia Tescau. Regia Luminița Dumitrescu
 ● Telefilmoteca de ghiozdan. Racheta Albă. Producție a Studioului de Film TV. Scenariul Cristiana Nicolae, după romanul „Racheta Albă” de Ludovic Roman.
 Regia Cristiana Nicolae.
 Episodul 3
 12:25 Sub tricolor, la datorie!
 ● Pregătire ostășească la cotele maxime eficiente. Documentar
 ● Inginerul militar - om cu largă deschidere spre cunoaștere și înnoire. Dezbateri
 ● Inalt exemplu de dăruire pe tărâmul științei
 ● File din cronica participării armatei române pe frontul antihitlerist. Evocare
 ● Eroii au fost, eroii sunt încă. Moment literar-muzical. Redactori: colonel Nicolae Cenușa, maior Valeriu Pricină
 12:40 Viața satului
 ● Actualitatea în agricultură
 ● Semne bune anul are. Cu lucrători ai ogoarelor - despre noul an agricol
 ● Fundulea - Călărași: un loc unde viitorul începe azi. Redactor Gheor-

ghe Verman
 13:00 Telex
 13:05 Album duminical
 ● Concert de prânz cu o formație condusă de Tudor Pană
 ● Patria sub semnul Epocii de Aur. Moment poetic. Interpretează actorii: Carmen Trocan, Marian Lepădatu.
 ● Melodii, melodii... Cântă Mihaela Runceanu și Ion Ulmeanu
 ● Cu aparatul de filmat prin țară. La cotele urbanizării. Reportaj
 ● Din cununa cântecului românesc. Muzică populară
 ● Noi înregistrări cu solista Elena Cârștea
 ● Tableta emisiunii. Însemnări de Marilena Rotaru
 ● Calescospo muzical cu: Dan Iordăchescu, Angela Ciochină, pianistul Dragoș Nedelcu și balerina Magdalena Rovinescu
 ● Telesport
 ● Secvența telespectatorului. Redactorii ediției: Ovidiu Dumitru și Gh. E. Marian
 15:00 Închiderea programului
 19:00 Teledjurnal
 19:20 Cântarea României. Epoca Nicolae Ceaușescu. Omagiuul țării conducătorului iubit. Emisiune realizată în colaborare cu Consiliul Culturii și Educației Socialiste și cu Comitetul de cultură și educație socialistă al județului Dâmbovița. Redactori: Costin Buzdugan, Gh. E. Marian.
 Regia Constantin Dinischiotu
 20:25 Film artistic. Cinnamon. Producție a Studioului cinematografic București. Cu: Richard Johnson, Antonella Lualdi, Ilarion Ciobanu, Amedeo Nazzari, stefan Ciubotărașu, Amza Pellea, Gheorghe Dinică, Florin Piersic, Emil Botta, Franco Interlenghi. Scenariul Titus Popovici. Regia Mircea Drăgan. Ultima parte
 21:25 Seară muzicală. Momente din scena lirică. „La șezătoare” de Tiberiu Brediceanu.
 Redactor Santuzza Dinescu
 21:50 Teledjurnal
 22:00 Închiderea programului

MESAJE DE LA ACADEMICIENI ȘI OAMENII MUNCII

Ziua de naștere a Eleni Ceaușescu era un eveniment important pentru instituțiile statului, muncitorii, intelectuali, sau reprezentanții corpului diplomatic acreditați la București. Încă de la sfârșitul lunii decembrie, pe adresa Comitetului Central al Partidului Comunist Român începeau să sosească mesaje, telegrame și scrisori omagiale la adresa soției conducătorului Statului. În timp, formulările acestora au devenit standard - trebuia menționată activitatea „revoluționară” a Eleni Ceaușescu, contribuția ei la „propășirea” educației, științei și cercetării în România, la administrarea politică și economică a țării... Nu în ultimul rând, „cea mai iubită fiică a poporului” trebuia stimată pentru rolul ei de „inger păzitor” pe lângă Nicolae Ceaușescu, în calitate de soție și tovarășă de viață.

Pentru aniversarea de la 7 ianuarie 1989, Elena Ceaușescu a primit la Comitetul Central 1.271 corespondențe, trimise din toate colțurile țării și de către toate categoriile de cetățeni și instituții. În fruntea listei se aflau membrii Comitetului Politic Executiv al CC al PCR cu soțiile: Emil Bobu, Lina Ciobanu, Ion Coman, Nicolae Constantin, Ion Dincă, Constantin Dăscălescu, Ludovic Fazekas, Manea Mănescu, Maria Mănescu, Paul Niculescu-Mizil, Constantin Olteanu, Gheorghe Oprea, Gheorghe Rădulescu, Ștefan Andrei, Mihai Gere, Neculai Ibrănescu, Cornel Pacoste, Ion Radu, Ion Stoian, Ion Totu, Ion și Lucia Ursu, Vasile Bărbulescu, Gheorghe Tănase, Ion Sărbu. Urmău apoi mesajele de felicitare ale secțiilor Comitetului Central, ale ministerelor, „organelor de masă și obștești”, comitetelor județene de partid, presei centrale și locale. Fabricile, primăriile, universitățile, institutele de cercetare, școlile generale și liceele, precum și

reprezentanții corpului diplomatic erau un eveniment important pentru instituțiile statului, muncitorii, intelectuali, sau reprezentanții corpului diplomatic acreditați la București. Încă de la sfârșitul lunii decembrie, pe adresa Comitetului Central al Partidului Comunist Român începeau să sosească mesaje, telegrame și scrisori omagiale la adresa soției conducătorului Statului. În timp, formulările acestora au devenit standard - trebuia menționată activitatea „revoluționară” a Eleni Ceaușescu, contribuția ei la „propășirea” educației, științei și cercetării în România, la administrarea politică și economică a țării... Nu în ultimul rând, „cea mai iubită fiică a poporului” trebuia stimată pentru rolul ei de „inger păzitor” pe lângă Nicolae Ceaușescu, în calitate de soție și tovarășă de viață.

formarea științei într-o adevărată forță de producție în procesul de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate, se bucură de înaltă prețuire a poporului român, de o largă apreciere internațională.” Membrii Academiei Republicii Socialiste România au ținut și ei să-și arate public devotamentul pentru colega Elena Ceaușescu, într-un document special în acest sens: „Mult stimată tovarășă academician doctor inginer Elena Ceaușescu, Intruți în Adunarea generală solemnă, membrii Academiei Republicii Socialiste România, cel mai înalt for științific al țării, evocând aniversarea zilei de naștere și a îndelungatei dumneavoastră activități revoluționare, vă prezintă, cu profundă stimă și aleasă prețuire, un fierbinte omagiu și vă adresează, din adâncul inimilor, respectuoase urări de sănătate și fericire, de viață îndelungată și putere de muncă, de noi și însemnate succese în activitatea de înaltă răspundere pe care o desfășurați spre binele și înflorirea patriei noastre socialiste, pentru continua dezvoltare a științei și culturii românești.

Academia Republicii Socialiste România este onorată de a avea printre membrii ei pe dumneavoastră, mult stimată tovarășă academician Elena Ceaușescu, un cald și respectuos omagiu muncitoresc, exprimându-vă în întreaga admirație pentru eroica dumneavoastră viață de strălucit revoluționar și înflăcărat patriot.

Contribuția dumneavoastră deosebit de valoroasă a elaborarea și înfăptuirea politicii interne și externe a partidului și statului nostru, a planurilor și programelor de dezvoltare economică-socială a țării, la dezvoltarea științei, orientarea cercetării științifice spre cerințele practicii, cu rezultate fructuoase în modernizarea tuturor sectoarelor de activitate, trans-

formarea științei într-o adevărată forță de producție în procesul de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate, se bucură de înaltă prețuire a poporului român, de o largă apreciere internațională.” Membrii Academiei Republicii Socialiste România au ținut și ei să-și arate public devotamentul pentru colega Elena Ceaușescu, într-un document special în acest sens: „Mult stimată tovarășă academician doctor inginer Elena Ceaușescu,

Intruți în Adunarea generală solemnă, membrii Academiei Republicii Socialiste România, cel mai înalt for științific al țării, evocând aniversarea zilei de naștere și a îndelungatei dumneavoastră activități revoluționare, vă prezintă, cu profundă stimă și aleasă prețuire, un fierbinte omagiu și vă adresează, din adâncul inimilor, respectuoase urări de sănătate și fericire, de viață îndelungată și putere de muncă, de noi și însemnate succese în activitatea de înaltă răspundere pe care o desfășurați spre binele și înflorirea patriei noastre socialiste, pentru continua dezvoltare a științei și culturii românești.

Academia Republicii Socialiste România este onorată de a avea printre membrii ei pe dumneavoastră, mult stimată tovarășă academician Elena Ceaușescu, un cald și respectuos omagiu muncitoresc, exprimându-vă în întreaga admirație pentru eroica dumneavoastră viață de strălucit revoluționar și înflăcărat patriot.

Contribuția dumneavoastră deosebit de valoroasă a elaborarea și înfăptuirea politicii interne și externe a partidului și statului nostru, a planurilor și programelor de dezvoltare economică-socială a țării, la dezvoltarea științei, orientarea cercetării științifice spre cerințele practicii, cu rezultate fructuoase în modernizarea tuturor sectoarelor de activitate, trans-

Sub îndrumarea și conducerea dumneavoastră directă, munca de creație științifică și tehnică din România cunoaște remarcabile împliniri în realizarea Programului partidului nostru, obiectivelor fundamentale stabilite de istoricele hotărâri ale Congresului al XIII-lea al partidului și ale Congresului științei și învățământului.”

„Mișcată” de multitudinea de mesaje, Elena Ceaușescu le-a răspuns celor care s-au gândit la ea, tot printr-o scrisoare publicată de Știința: „Doresc să exprim cele mai calde mulțumiri organelor și organizațiilor de partid, de masă și obștești, ministerelor și celorlalte instituții centrale de stat, colectivelor de oameni ai muncii din unitățile industriale și institutele de cercetare, învățământ, cultură, artă, comunistilor, membrilor de partid cu stagiu în ilegalitate, muncitorilor, țărănilor, intelectualiilor, tuturor aceluia care mi-au adresat felicitări și urări cu prilejul aniversării zilei mele de naștere și a îndelungatei activități revoluționare.

Adresez, din toată inima, tuturor aceluia care m-au felicitat, cele mai bune urări de sănătate și fericire, de noi succese, satisfacții și împliniri în muncă și în viață. Doresc, de asemenea, să urez tuturor oamenilor muncii, întregului nostru popor cele mai rodnice realizări în activitatea consacrată îndeplinirii prevederilor planului din acest an și pe întregul cincinal, a hotărârilor istorice ale Congresului al XIII-lea și Conferinței Naționale ale partidului, care vor asigura dezvoltarea puternică și multilaterală a patriei noastre, progresul și înflorirea necontenită a României socialiste, liberă, independentă și suverană.”

Ilorion ȚIU

Cabinetul 2, în dosar de cadre

(Urmare din pag. 1)

Referință

Tov. Elena Ceaușescu

O cunosc pe tov. din toamna anului 1944 de la Comitetul Județean al UTC-ului. Tov. a funcționat în tot timpul ca secretară a sectorului III Albastru, iar eu la început responsabil financiar administrativ și apoi secretar al sectorului II Negru. Tov. a lucrat acolo până în aprilie - cred - 1945, când a plecat la altă muncă.

În acest timp mi-am format următoarea părere despre ea. Era o tovarășă cinstită, atașată partidului, cu o putere de muncă destul de mare, energetică, destul de bună agitatoare.

Având un nivel politic scăzut și neavând calități organizatorice suficiente, după părerea mea, nu a putut face față muncii de conducere, unui sector atât de mare cu foarte multe fabrici.

Fiind destul de încrezută și orgolioasă primea cu multă greutate critica tov. din Comitetul Județean și mai puțin a tov. din comitetul de sector și prin aceasta ajutorul pe care aceștia puteau să i-l dea.

Marcu, m. de partid din 1944

Chestionar de verificare

4.XII.1949

A se scrie citet. Județul Ilfov. Sectorul (plasa) I Galben. Întreprinderea sau instituția VII. Organiz. de bază: -.

Chestionar înregistrat la Nr. 532290

Numele (de familie) Ceaușescu. Pronumele Elena (în cazul când numele a fost schimbat, se va indica și numele vechi) Petrescu. Locul nașterii: comuna Pretești, Județul Dâmbovița. Țara România.

Data nașterii: ziua 7 luna ianuarie, anul 1919.

Originea socială: Părinți: Numele tatălui Nae al mamei Alexandrina.

Din ce organizație sau partid a făcut parte? Simpatizant PCR.

Din ce organizație sau partid fac parte actualmente: PP.

a) Profesia părinților înainte de 23 August 1944: agricultori.

b) Avea părinții înainte de 23 August 1944: 8 pogoane și casă.

c) profesia părinților în prezent: decedat tata mama casnică.

d) avea părinților în prezent: casa.

Nationalitatea rom. (română) Originea (român, ungur, evreu, etc.) Rom. Studii 4 cl. școala primară IV cl. primar. Localitatea Pretești. Data 1926 1930 școala secundară sau alte școli: nu. Localitatea: nu. Data: nu. Universitatea: nu. Localitatea: nu. Data: nu.

Ce limbi cunoaște? Nu. Localitatea unde a făcut ucenicia? București. La cine? Fabrica Lantex. În ce an? 1936. Profesia de bază: reparatoare. Funcția actuală: casnică. Din ce an este în producție: 1936. Întreprinderea sau instituțiile la care a lucrat: Lantex, București, ucenică, ianuarie 1936 - mai 1936.

Texca, București, ucenică, august 1936 - februarie 1937.

Minerva, București, lucrătoare, februarie 1937 - noiembrie 1939.

Jackard, București, lucrătoare, august 1941 - 1943.

Bros, București, lucrătoare, 1943 - 1944.

UTC, București, secretar sector, august 1944 - 1945.

UTM, Pitești, instructor, 1945 - 1945.

Cadre, București PCR județean, secție anchete, 1945 - 1946.

Educația Politică, București PCR județean, secție școli, 1946 - ianuarie 1947.

UFDR I Galben, București sector, resp. Educație, 1947 - august 1947.

Fără serviciu, București, casnică, 1947.

Fără lucru, București, 1939-1941.

La ce întreprindere lucrează în prezent, din ce an și în ce calitate? Nu. A fost evidențiat în producție? Nu. Pentru ce fapte? Nu. Unde? Nu. În ce an? nu. De către cine? Nu. A primit decorații sau premii? Nu. Pentru ce fapte? Nu. În ce an? nu. Unde? Nu. De la cine? Nu.

Ce avere are? Nu.

Cât pământ are? Nu.

Câte vite are? Nu.

Ce fel de unelte agricole posedă? Nu.

Cu cine își muncește pământul? Nu.

Are atelier propriu? Nu.

Ce unelte sau mașini posedă? Nu.

Cu câți lucrători sau ucenici lucrează? Nu.

Căsătorit? Da. Numele soțului sau al soției: Nicolae Ceaușescu.

Ocupația? Funct. Din ce organizație sau partid a făcut parte? PCR. Din ce organizație sau partid face parte actualmente? PMR.

Copii: Pronumele: Valentin. Ocupația nu.

Vârsta 1 și 9 luni. Din ce organizații au făcut parte: nu. Pronumele: Zoia.

Ocupația: nu. Vârsta: 9 luni. Din ce organizații au făcut parte: nu.

Frații: Numele fraților sau surorilor: Gheorghe Petrescu. Ocupație: funct.

Din ce organizație sau partid au făcut parte: PCR. Din ce organizație sau partid fac parte în prezent: PMR.

Rude apropiate: Numele și pronumele: Andruța Ceaușescu. Ocupația: agricultor.

Avea - Din ce organizație sau partid au făcut parte: -.

Din ce organizație sau partid fac parte în prezent: PMR. Ce fel de relații are cu dâșii: socri.

Numele și pronumele: Marin Ceaușescu. Ocupația: funct.

Nu. Din ce organizație sau partid au făcut parte: PCR. Din ce organizație sau partid fac parte în prezent: PMR.

Ce fel de relații are cu dâșii: frate.

În ce an și la ce unitate a făcut stagiul militar: nu. Cu ce grad s-a eliberat? Nu.

Situația în timpul războiului a) Pe frontul sovietic:

A fost pe frontul antisovietic? Nu. Unde? Nu. În cadrul cărei unități? Nu.

Ce grad a avut? Nu. Ce decorații a primit? Nu. Pentru ce fapte? Nu. A fost prizonier în URSS? Nu. În ce an? Nu.

În ce lagăr? Nu. A făcut parte din mișcarea antifascistă din lagăr? Nu.

Cât timp a fost prizonier a urmat vreoa școală? Nu.

b) Pe frontul antihitlerist (Vest)?

A fost pe frontul antihitlerist? Nu. Unde? Nu. În cadrul cărei unități? Nu.

Ce grad a avut? Nu. Ce decorații a primit? Nu. Pentru ce fapte? Nu. A căzut prizonier pe frontul de Vest? Nu.

În ce loc? Nu. În ce împrejurare? Nu. În ce lagăr a fost internat? Nu.

Unde? Nu. În ce an? Nu. Ce activitate a avut în prizonierat? Nu. Cine l-a eliberat? Nu.

A fost mobilizat pe loc? Nu. Unde? Nu. În ce an? Nu. A fost în Basarabia, Bucovina de Nord sau alte teritorii sovietice? Nu. Când? Nu. Unde? Nu.

Cu ce s-a ocupat? Nu. Cine-l cunoaște din perioada războiului? Revi Elena.

Cum s-a manifestat în timpul dictaturii antonesciene și a războiului antisovietic? Mergeam la lagăr să duc alimente. Cine poate da relații? Revi Elena. Vașș Olga. Stanciu (iluzibil).

A făcut parte din PCR? Da. PSD? Nu. Din ce an? 1939.

Localitatea unde a fost încadrat? București. Ce funcții a ocupat în partid? Secretară a Sec. III Albastru UTC

la cadre la Educația UDFR. A fost în dezacord cu linia partidului. Nu. În ce an? Nu. Din ce motive? Nu. A avut intreruperi în activitatea de partid? Da.

Ce sancțiuni de partid a avut și pentru care fapte? Mi s-a dat un avertisment pentru că am călcat regula conspirației. Am mers la închisoare fără să am voie și am intrat într-o casă conspirativă. A fost arestat? Da. În ce an? 1941. Unde? București.

Pentru care motive? Am fost dată de Mitran care devenise provocator. Împreună cu cine a fost arestat? Singură. Cum s-a purtat și ce a declarat la Siguranță? Nu am recunoscut nimic. Nici cine este Mitran. Am fost confruntată cu

Semnătura Președintelui Comisiei ss. (iluzibil)

Data 22 mai 1951

Florin MIHA

nevasta lui care era și ea în legătură cu (iluzibil) care a venit să spună că mă cunoaște. Eu nu ma recunosc. A fost judecat? Nu. De care instanță? Nu. În ce an? Nu. Unde? Nu. Cum s-a purtat la proces? Nu. Ce condamnări a suferit? Nu. În ce închisori sau lagăre a fost și cum s-a purtat? Nu. A făcut parte din organizații de tineret? (UTC, UTS, TP, UTM)? UTC, UTP, UTM. De când și până când? 1939.

A făcut parte din mișcarea sindicală? Da. Din ce sindicat? Textilă. În ce an? 1936. Unde? București. La ce acțiuni muncitorești a participat (greve, demonstrații, etc.) Lantex 1936. Minerva 1939 grevă, 1939 mai demonstrație. În ce organizații de masă a fost? Apărare. În ce an? 1937. Unde? Buc(urești).

A fost membru sau simpatizant a altor partide sau organizații? Nu. Care anume? Nu. În ce an? Nu. Ce funcții a avut? Nu. Unde? Nu. A fost simpatizant al vreunei organizații fasciste (legionare, șzalasiste, cuziste, etc.)? Nu. Care anume? Nu. Unde? Nu.

A fost membru al vreunei organizații fasciste (legionare, șzalasiste, cuziste, etc.)? Nu. În ce an? Nu. Unde? Nu. În ce an? Nu. Ce funcții a avut? Nu. La ce acțiuni a participat? Nu. A fost arestat sau judecat și condamnat pentru activitate fascistă? Nu.

Motivele pentru care a ieșit din partidul sau organizația din care a făcut parte. Nu. A suferit vreodată condamnare de drept comun? Nu. În ce an? Nu. Motivele. Nu.

A fost în străinătate? Nu. De când până când? Nu. Unde? Nu. În ce scop? Nu. Din ce partide sau organizații a făcut parte în străinătate? Nu.

Motivele revenirii în țară? Nu. Are rude în străinătate? Nu. Unde? Nu. În ce an a plecat? Nu. Cu ce se ocupă? Nu. Ce politică face? Nu.

Ce relații are cu dâșii? Nu.

Ce l-a îndemnat să intre în partid? Pentru că a singurul partid al celor ce muncesc. Numele celor care l-au recomandat la intrarea în partid.

Numele și pronumele: Ionăță (Metalurgist). Întreprinderea unde lucrează: -. Din ce an îl cunoșce cei care l-au recomandat: 1939.

Ce școli de partid a urmat? Prima Universitate de partid dar nu am terminat-o. Participă regulat la ședințele de partid? Nu activez de la august. Plătește regulat cotizația? Până în prezent. La fel și cotizații.

Mai are de făcut alte precizări? -.

Domiciliul actual: strada Herăstrău, nr. 27, comuna București, județul Ilfov.

Data 4 decembrie 1949.

Semnătura Elena Ceaușescu.

Observațiunile Comisiei de Verificare: asupra tov. Ceaușescu Elena, născută în com. Pretești

Dâmbovița, provine dintr-o familie de țărani mijlociași, are 4 clase primare și este de profesie muncitoare, în prezent lucrează la CC Secția Externe. Din anul 1936 a intrat în producție și a lucrat pe la mai multe fabrici până la 23 august 1944. Încă de la intrarea în producție a intrat în legătură cu mișcarea muncitorească activând pe linie sindicală, mai târziu pe linia apărării apoi în UTC până în 1941, când în urma unor greșeli a fost scoasă din muncă.

După 23 august 1944 a lucrat pe linie de UTC până în 1945 și mai departe în Județeană PCR Ilfov până în 1947, când intrerupe munca pe motive de boală și familiare complăcându-se în același timp și într-o stare de delăsare.

În timpul activității a reușit să se achite conștiincios de sarcini dând dovadă de spirit de inițiativă și orientare. Este o tov. energetică și activă. Mai este stăpânită de orgoliu și nu e pătrunsă de spiritul autocritic. Este o tov. atașată de lupta clasei muncitoare, trebuiește ajută.

Subcomisia de Verificare a Organizației de București hotărât: confirmarea calității de membru de partid, cu vechimea de 23 August 1944, conform hotărârii Comisiei Controlului de Partid.

Semnătura Președintelui Comisiei ss. (iluzibil)

Data 22 mai 1951

Florin MIHA

JURNALUL ZILEI

(Urmare din pag. 1)

Potrivit lui, apa caldă se distribuie în locuințele racordate la centralele electrice și termice după cum urmează: Luni și vineri câte 2 ore și jumătate pe zi (în intervalul 5:30-6:30; 18:30-20:00); Marți, miercuri, joi și sâmbătă - câte patru ore pe zi (orele 5:30-7:00; 18:00-20:30); Duminică - cinci ore pe zi (orele 7:30-9:30; 19:00-22:00).

Anul Eminescu

Prieteni obișnuiau discuții literare. Lectură frumoasă a săptămânii a fost tableta poetului Ioan Alexandru din „România literară”. În „anul Eminescu”, Ipotești erau loc de pelerinaj. „Suntem vreo patruzeci de scriitori veniți aici din toată țara în satul copilăriei marelui poet, acum în pragul centenarului treceri sale la cele eterne, scrie Ioan Alexandru. Da, aici, suntem noi poeții acasă cel mai mult, chemați să ne strigăm ființa neamului și a lucrării. Aici este marea probă a vieții noastre: față cu Eminescu opera noastră stă sau cade. La Ipotești, acest an - acolo este inima patriei noastre.”

Cămine și internate

338.269 de studenți și liceeni, anunță presa, au

locuri în cămine și internate. Pentru cursurile ce-au început luni dimineață, au sosit de duminică în oraș. Camerele sunt supra-populate: în spațiul pentru patru paturi stau îngheșuiți șase studenți. Se-nching chefuri între colegii de cameră cu mâncarea și băutura aduse de-acasă. Au găsit temperatura de congelator în camerele încălzite de sărbători. Reșourile și improvizările electrice scot curând siguranțele din funcțiune. La lumânări, lanterne și penuneric petrecherile - doar între fete ori exclusiv între băieți - continuă.

La zi, cu bancul...

Ai auzit ultimul banc cu ADI? - își spun prietenii de familie ce se-nvălăsc duminică după-amiază să joace bridge, table sau șeptic. Cică la „festivitatea aniversară” a nimerit și-un șobolan. Încercând retragerea din conclave, s-a rătăcit către fustele unei tovarășe (unii-i ziceau Lina Ciobanu, iar alții Suzana Gădea ori Venerica Pătru). „Omorâți-l, omorâți-l!” s-a isterizat „atacata” înspire colegi. Trezid din somn, vecinul de scaun a început să scandeze, cu completări, ceea ce crezuse a fi noua lozincă: „și pe EA! și pe EA!”

Portativul istoriei

Muzeul Militar Central s-a mutat de curând

într-un nou edificiu din Strada Ștefan Furtună, anunțase cu o zi înainte Știința. Profesorii de istorie vor organiza, asadar, săptămâna viitoare o vizită cu elevii lor în noul edificiu. Începuturile societății de pe teritoriul patriei noastre, timpul lui Burebista și Decebal, conviețuirea dacoromană ocupă jumătate din articol. După care jurnalul sare direct la secolul al XIV-lea, la victoriile de la Posada și Ghindăoani (!). Cu noutățile „eroinelor celui de-al doilea război mondial Maria Manculea și Lucreția Canja”, periplul se încheie în zăvălă lungă pe istoria PCR. Finalul se vrea memorabil: „Înaintașii vorbesc prezentului - ei sunt autentici contemporani ai noștri”.

Alt front al „războiului rece”

Paginile și rubricile de politică externă de la radio și televiziune au prezentat fata neagră a maponondului. La finele săptămânii a venit rândul „noilor aspecte ale războiului comercial” dintre principalele țări capitaliste. Sursa - Agerpres. Tokio a anunțat creșterea cotei vânzărilor japoneze de electronice pe totalul vânzărilor mondiale de profil - de la 48% în 1987, la 50% în 1988. Cele două procente au fost smulse în detrimentul Americii. Chiar pe piete americane, Japonia a învins orice concurență.

Citând „The Washington Post”, Agerpresul transmite și că în cadrul negocierilor GATT de la Montreal au fost „puternice disensiuni comerciale între SUA și Europa Occidentală”. Subiectul

de confruntare au fost subvențiile agricole. În concluzie, „chiar dacă eșecul de la Montreal va fi ulterior depășit, un rezultat imediat este că SUA și Europa Occidentală sunt în pragul unui război comercial agricol”.

„Moromeții” lui Preda

Despre „cel mai iubit dintre scriitori” se povestesc multe. Se zvonește că moartea lui a fost provocată de Securitate. Exceptând unele fragmente „cârpite”, romanele lui erau mult prea „altele”. Filmul cu scenariul după romanul „Moromeții” a rulat în prima săptămână a anului la cinematograful bucureștean „Lira”. Cinefilii au mers în Sebastian să-l vadă ori revadă. Duminică, la toate seriile, cinematograful a fost arhiplin.

Cu zaibărul la damigeană

Satele românești păstrează tradiția sărbătorii numelui și transmiserii lui de la nași și tați către fii.

FELICITATĂ DE FAMILIE ȘI DE COLEGI

De ziua ei, prima doamnă a țării primea dovezile, semnele de „profund omagiu și aleasă prețuire” atât la domiciliul din cartierul Primăverii, cât și în cadrul oficial. În dimineața de 7 ianuarie, buchete imense, pe potrivă importanței destinatarei, inundau reședința cuplului prezidențial din Strada Mircea Eliade. Ziua și-o începea în compania „tovarășului”. Și a căinilor, Corbu și Șarona, care-i însoțeau pretutindeni. Din relatările apropiaților, Elenei îi plăceau florile. Cel mai mult îi plăceau cele primite de la tovarășul de viață. Iar acesta era sensibil la așteptările soartei: îi oferea flori, de ziua ei, dar și cu alte prilejuri. „Când pleca singur la vânătoare, scrie Silviu Curticeanu, ea îl aștepta, la întoarcere, pe aeroportul Băneasa. De fiecare dată, coborând din elicopter, el îi oferea un mic și cochet buchet de flori de câmp, culese de el personal; o iubea, oare, chiar așa de mult?!”

De ziua ei, Elena Ceaușescu a fost decorată cu Ordinul Republicii Socialiste România. Ceremonia, urmată de o „masă tovarășească”, s-a desfășurat la Consiliul de Stat (fostul Palat Regal, actualul Muzeu Național de Artă al României). Au felicitat-o Zoia și Valentin, colegii din CPEx s-au așezat la rând să ciocnească tradiționala cupă de șampanie. De frică, din obligație profesională, din sincer atașament față de persoana primei-doamne? Din imaginile surprinse de fotoreporterii Agerpres nu se vede... Singurul emoționat sincer pare a fi tot soțul sărbătoritei. O iubea, oare, chiar așa de mult? se întreba, retoric, Silviu Curticeanu.

Cristina DIAC

Mentorii și cârjele „savantei”

(Urmare din pag. 1)

Și trec iarăși ani de tăcere „științifică”! Până o regăsim în plenitudinea „savantului de renume”: director al ICECHIM (din 1964 și până la moarte); două doctorate (girate de Institutul de Chimie Macromoleculară din Iași și Institutul Politehnic București); coordonatoare de tratate publicate de Academia României ș.c.l. După 1968, soții Ceaușescu sar împreună treptele carierelor științifice și politice: fiecare funcție nouă a soțului atrage „recunoașterea” soției: titluri, traducerii și distincții primește „savanta” la fiecare vizită – de partid și de stat – peste hotare. Comitet, probabil, își stilizează amândoi și numele de botez: Nicolaie va fi Nicolae, iar Lenuța se scrie Elena.

Cum activitatea politică prelua științei, profesioniști reali și-au asumat „sarcini” în redactarea lucrărilor și procurarea titlurilor ei. Au fost, la rândul-le, bine plătiți. Cățiva au marcat revelator biografia „savantei”.

Primul a fost Mihail Florescu. Pe numele adevărat Ioan Iacobi, Florescu absolvise chimia la Universitatea din București. Militant comunist din primul an de studenție (1930), fusese în vremea războiului voluntar în „brigăzile roșii” din Spania, deținut într-un lagăr nazist din Franța, membru al Rezistenței franceze. După asemenea episoade, a revenit în România bogat în capitalul relațiilor din mișcarea comunistă internațională. A fost și el – ca Gaston Marin și Valter Roman – folosit de Gheorghiu-Dej și mai apoi de Ceaușescu în acțiunile de lobby politic, intermediere și facilitare de întâlniri și afaceri mai mult sau mai puțin publice. Din 1951 și până în 1980, Mihail Florescu a coordonat instituțiile de cercetare și producție de resortul industriei chimice în România. Din 1980 (și încă o săptămână după execuția Elenei Ceaușescu), Florescu a fost vicepreședinte al Consiliului Național de Știință și Tehnologie patronat de „savanta”.

Alt Pygmalion al cultului și puterii Elenei fusese Emil Bodnăraș. Măturile foștilor apropiați ai lui Ceaușescu îl indică pe „misoginul Bodnăraș” ca autor al propunerii „cooptării” ei în CC al PCR (1972), trambulina ce-a propulsat în rolul „cabinetului 2”. Companiile lui Ceaușescu s-au întregit de ce. Necunoscând culisele deceului cinci, n-aveau cum bănuși că Bodnăraș fusese încă mai vulnerabil, în „reabilitările” din ’68, decât huluitul ministru de Interne Drăghici. Descoperirea „valorii” nevastei lui Ceaușescu i-a ajutat supraviețuirea în lumea puterii. Iar Elenei, prilejul aplicării lozincii de epocă „știința – forță nemijlocită de producție”. „Nu avem bani, e plină țara de inventatori, muncitorul român este risipitor și-i place să ardă gazul de pomană” – erau considerațiile „științifice”, reiterate de Silviu Curticeanu, prin care „numărul 2” stopa orice investiție și import de tehnologie.

Coautor în prestigiu mondial i-a fost I.M. Pacea (absolvent al aceleiași facultăți de chimie din București!) O recunoaște, de altfel, el însuși în „Orizonturi roșii”. Descriindu-i biroul de director al

ICECHIM, tapetat cu diplome, certificate și medalii, fostul director al DIE afirmă: „Majoritatea dintre ele imi erau cunoscute, deoarece în ultimii zece ani DIE fusese adânc implicat în obținerea lor din străinătate pentru ea. Elena colecționează cu lăcomie toate diplomele științifice cu putință, de la titluri onorifice până la calitatea de membru în societăți științifice străine”.

Intr-adevăr, titlurile de glorie ale omagiatei din 7 ianuarie 1989, reproduse după documentul elaborat de Cancelaria CC al PCR, corespund asumării lui Pacea: „Membru activ al Academiei de Științe din New York (SUA, 1973), Membru Corespondent al Academiei din Atena (Grecia, 1976), Membru Asociat al Institutului Egiptului (Cairo, 1977), Membru (Fellow) al Institutului Regal de Chimie din Regatul Unit (Londra, 1978 (...), titlul de Doctor Honoris Causa al Universității din Buenos Aires (Argentina, 1974), Doctor Honoris Causa al Universității Naționale din Sud, Bahia Blanca (Argentina, 1974), Doctor Honoris Causa al Universității Feminine a Filipinelor (Manila, 1975), Doctor Honoris Causa al Universității din Yucatao (Mexic, 1976), Doctor Honoris Causa al Universității din Teheran (Iran, 1975). Este membru de Onoare al Societății Internaționale de Chimie Industrială (Paris, 1970), Membru de Onoare al Institutului American al Chimistilor (Washington, 1973), Membru de Onoare al Colegiului Chimistilor și Inginerilor Chimisti din Costa Rica (San Jose, 1973), Membru de Onoare al Consiliului Universității Centrale din Ecuador (Quito, 1973), Membru de Onoare al Societății de Știință Polimerilor din Japonia (Tokyo, 1975), Membru de Onoare al Societății de Chimie din Mexic (Mexico, 1975), Membru de Onoare al Academiei de Arte și Științe din Ghana (Accra, 1977), Membru de Onoare al Academiei de Științe a Statului Illinois (SUA, 1978). Este Profesor Onorific al Universității Naționale de Inginerie din Lima (Peru, 1973), Profesor Onorific al Politehnicilor Londrei Centrale (Londra, 1978).”

Ultima ei cărbă a fost academicianul Ion Ursu. Fizician și geolog, în perioada „deschiderii” reușise deopotrivă specializări în SUA, Anglia, Elveția și „universitatea politică” din București. Cum ni se arată și din agenda „cabinetului 2”, Ursu fusese printre cei mai asidui vizitatori în 1989. „Mâna dreaptă a Tovarășei” – ca prim-vicepreședinte al Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie (1980-1989) și membru în CPEx (1974-1989) –, e descris de foști camarazi ca prototip al duplicității. La începutul lui '89 se bucura de încrederea Elenei Ceaușescu. Reușise să obțină o nesperată atenție din partea Academiei Ruse pentru „opera” ei.

După execuția „patroanei” s-a vorbit că Ursu a ieșit din închisoare prin intervenția academicienilor moscoviti. Spre deosebire de ceilalți membri ai CPEx, a scăpat și de condamnare. Fusese „spionul americanilor”, au comentat unii. „Cărți sovietice din CPEx” – i-au zis lui Ursu, tot pe-atunci, alții.

Lavinia BETEA

În zi de iarnă la Petrești

Personalitatea „celui mai iubit fiu al țării” continuă să suscite discuții. Opinia publică și foștii colaboratori au exprimat păreri împărțite, în emisiuni televizate, prin ziare ori în volume de amintiri. În schimb, opiniile despre soția sa, Elena, variază incomparabil mai puțin. Toți oamenii politici din anii '80 care l-au cunoscut o prezintă drept „capul răutăților”, „piaza rea” din viața lui, personajul malefic care îl influența și chiar îl conducea din umbră. „Pentru a face să funcționeze bine acest raport între ea și Ceaușescu și raportul între ea și ceilalți demnitari, opinează Dumitru Popescu, i-a inoculat lui Ceaușescu o neîncredere profundă în toți colaboratorii. În acest sens a acționat ani întregi cu o răbdare și o minuțiozitate de artizan asiatic. (...) A săpat milimetru cu milimetru în jurul lui o adevărată prăpastie.”

El și ea. Paginile ziarelor din ultimii ani ai regimului erau acaparate nu doar de „mult iubitul și stimatul”, ci de cuplul prezidențial prezentat ca un tot. Laudele la adresa ei nu erau cu nimic mai prejos decât cele dedicate lui: „academician, doctor, docent”, „militant de frunte al partidului și al statului, eminent om de știință de largă recunoaștere internațională”. Cei care au cunoscut viața privată a celor doi mărturisesc că nu pozau în cuplu unit doar pentru prima pagină din Știința, o legătură cu totul și cu totul specială părăd să îi unească.

Dacă despre ultimii ani de viață ai Elenei Ceaușescu se știu mai multe lucruri, atunci când vine vorba despre copilărie, adolescență și prima tinerețe, până să-l fi cunoscut pe „tovarășul”, ne plasăm pe tărâmul speculațiilor. În isteria anticeaușistă din primii ani de libertate, ziarele au publicat foaia mică din școala primară,

din care reieșea că Lenuța Petrescu nu fusese o elevă tocmai strălucită și că nu isprăvise nici patru clase, fiind lăsată repetentă. Dovada concludentă, s-a spus atunci, a dotării intelectuale submedice și a culturii precare. S-a mai spus că odată ajunsă în tentana capitală, moravurile sale au lăsat de dorit. Ion Gheorghe Maurer, personaj politic de primă mărime, susținea chiar că primii doi copii ai cuplului erau doar al Lenuței Petrescu, din relații anterioare cunoștinței cu Ceaușescu. În realitate, din cauza falsurilor propagandistice operate succesiv în anii puterii comuniste, nu putem ști cu exactitate nici când Lenuța Petrescu a devenit militantă comunistă, darămite cu cine se-nălnea sămbătă seara. Până și data nașterii cunoscută de istorici s-a dovedit de curând a fi greșită.

Multe părți ale biografiei unui personaj care a influențat istoria României rămân un mister. Cine a fost în realitate Elena Ceaușescu? Ce tip de personalitate avea, ce preocupări, cum s-a făcut că a avut o asemenea influență asupra „tovarășului de viață și de luptă revoluționar”? Cu astfel de întrebări i-am lăsat pe oamenii mari să-și bată capul și să ofere răspunsuri complex-savante. Încercători în franchetea, sinceritatea și ingeniozitatea pe care doar copiii o au, le-am adresat întrebarea „Cine a fost Elena Ceaușescu?” elevilor din clasele a IV-a, respectiv a VIII-a ale Școlii Generale cu clasele I-VIII din comuna Petrești, județul Dâmbovița. În această localitate, la 7 ianuarie 1919, la ora 8:00 înainte de amiază, după cum scrie în actul de naștere, venea pe lume Elena, fiica lui Nae și Alexandrina Petrescu, viitoarea primă doamnă a României.

Cu îngăduința domnului director Daniel Stan, intrăm prima dată la „a VIII-a”. Auzind că vrem să

ne răspundă în scris la o întrebare, copiii deranjați din liniștea unei zile obișnuite de școală ne privesc uimit-speriați – și-or fi inchipuit că am venit în cine știe ce inspecție! La auzul întrebării se relaxează. „Aaaaa, păi e ușor. A fost vecina mea!, ne lămurește rapid un băiețel din prima bancă. Stătea acolo, lângă CAP, și lângă e farmacie!”. „Taci, măi, ce, era farmacie pe vremea aia?”, îl corectează un coleg preocupat de corectitudinea cronologică. Zece minute scrie fiecare ce-i trece prin cap, și dacă nu-i trece nimic, „consultă” foaia vecinului. De-aici unele repetiții, detectate la citirea răspunsurilor. După expirarea timpului, strângem foile, le mulțumim pentru răbdare și exprimăm speranța vederii. „Păi ce, mai veniți?” Un semn în plus că cei mici nu se mulțumesc cu fraze politicoase, și că nu-i poți lesne păcăli.

Ne mutăm la clasa a IV-a. Aceeasi întrebare, același timp pentru răspuns, reacția diferită. „Cine a fost Elena Ceaușescu?”. „Cine a fost Elena Ceaușescu?” ne întoarce spontan și candid întrebarea o fetiță cu fes roșu. De pe fața ei minunată, am dedus că pentru ea imperiul klingonian, triburile zulu din Africa sau Elena Ceaușescu erau cam tot una. „Știu eu, știu eu!”, se agită cu două degete în sus un prichindel din ultima bancă. „Nu ne spune cu glas tare, scrie”. L-am temperat, speriați că răspunsul lui va fi reproduș identic de toată clasa. Copilașii sunt în certă dificultate. „De unde să știe cine a fost, se întreabă retoric domnul director Stan. El sunt născuți în 1998, iar în manualul de istorie perioada comunistă nu figurează.” Copiii termină cu mult înainte de expirarea timpului alocat. Unul mai nerăbdător, ne comunică și prin viu grai cine a fost Elena Ceaușescu, în vreme ce strângeam „lucrările”: „A

fost nevasta lui Ceaușescu...”. „Și Ceaușescu cine a fost?”, „Asta nu mai știu!”. Cătălin, căruia cu regret îi stopasem elanul, are ocazia să se remarcă: „Ceaușescu a fost dictatorul României!”. O fetiță din prima bancă ridică două degete și exprimă o altă opinie: „A fost soția domnului președinte Nicolae Ceaușescu!”. Încercăm să ne lămurim a cui soție a fost până la urmă, a „dictatorului” sau a „domnului președinte”? I-am incurcat. Ne dăm seama că s-ar putea scrie zeci de pagini despre cum „domnul președinte” din 1965 a ajuns „dictatorul” din decembrie 1989 și îi lășăm în pace.

Citim cu maximum de curiozitate cum se poziționează în mintea unor copii născuți după 1989 în chiar satul natal al Elenei Ceaușescu acest personaj al istoriei contemporane. Din viața consătenței lor, toți elevii de clasa a VIII-a au reținut două episoade: cu cine a fost căsătorită și cum, unde și când a sfârșit. „A fost soția lui Nicolae Ceaușescu. Au fost executați la Târgoviște”, „au fost asasinați”, „în anul 1989 a fost împușcată”, „a fost împușcată la Revoluție”, „au fost împușcați în anul 1989 la Târgoviște din cauza Revoluției”, „la Revoluție, pe 25 decembrie 1989, au fost împușcați la Târgoviște”, „au fost executați la Târgoviște”, „au fost uciși în 1989 la Târgoviște”, „au fost executați în 1989 la Revoluție”, „a murit în 1989”, „în anul 1989 au fost împușcați amândoi”, „a fost împușcată în cap și în alte părți împreună cu soțul ei, Nicolae Ceaușescu”, „a fost omorâtă împreună cu soțul ei la Târgoviște”, „a fost omorâtă la Revoluție împreună cu soțul ei în anul 1989, pe 25 decembrie”, „omorâtă la Târgoviște”, „impușcată la Târgoviște”, „la Revoluție au fost executați”. Mădălin S. este de părere că cei doi „au fost asasinați de teroriști”, iar Ionel G. că „au fost împușcați

la Târgoviște de comuniști”. În mintea elevilor clasei a IV-a de la școala din Petrești ce ne-a avut ca oaspeți, Elena Ceaușescu a rămas întipărită ca fiind „soția lui Ceaușescu”, „nevasta lui Ceaușescu”, „soția președintelui Ion Ceaușescu”, „soția dictatorului României”, „soția domnului președinte Ceaușescu”. Claudia crede că a „a fost o mare conducătoare și iubitoare de copii”. Pentru Denisa „a fost cea mai sefă a partidului”.

Redăm în continuare „impreșiile” lăstate de Elena Ceaușescu micilor ei consăteni, care n-au cunoscut-o decât din auzite.

„Elena Ceaușescu a fost soția lui Nicolae Ceaușescu, care împreună au condus țara după legea dată de ei. Ea a mai fost și purtătoare de cuvânt a cetățenilor. Revoluția nu i-a dat pace până când a murit în anul 1989. Ea a locuit toată viața în satul în care m-am născut și eu, numit Petrești.” (Mariana S., elevă clasa a VIII-a, Petrești).

„Elena Ceaușescu a fost soția președintelui Ceaușescu în anii '70. A fost o femeie deșteaptă, dar din păcate a fost împușcată în cap și în alte părți împreună cu soțul ei, Nicolae Ceaușescu. Mi-au povestit și părinții mei despre Elena Ceaușescu că a fost omorâtă la Târgoviște în anul 1989, luna decembrie, ziua 25. Elena Ceaușescu nu ne lăsa să credem în Dumnezeu.” (Nicolae Mădălin, B., clasa a VIII-a, Petrești)

„Elena Ceaușescu a fost o femeie foarte bună cu toată lumea.” (Cristina C., clasa a VIII-a, Petrești)

„Elena Ceaușescu a fost soția lui Nicolae Ceaușescu. Au condus împreună țara până la Revoluție. Au fost executați la Târgoviște. Timp de 17 ani au impus comunismul în țara noastră.” (Iuliana, clasa a VIII-a, Petrești).

Cristina DIAC